

„Premium“ klasės automobilis įmonėje: motyvacija darbuotojams ar perteklinis pasipuikavimas?

Remiantis įvairiais tyrimais, tarnybinis automobilis yra viena geidžiamiausių darbuotojų motyvavimo priemonių. Didesnės Lietuvos įmonės paprastai automobilius skiria aukštesnės grandies darbuotojams. Tiesa, dauguma verslų atstovų važinėja ekonominės arba geriausiu atveju vidutinės klasės transporto priemonėmis. O su „premium“ prekių ženklą turinčiu automobiliu retai pamatysime net ir skyriaus vadovą, nebent patį direktorių. Kodėl verslas Lietuvoje vengia prabangių modelių ir ar ateis laikas, kai sėkmingų įmonių vadovai važinės mercedesais?

Automobilis - pridėtinė vertė geram darbuotojui

Šiais laikais, kai kompiuteris, telefonas ir panašios priemonės tapo savaime suprantamais įmonės darbuotojų darbo įrankiais, kai verslas varžosi dėl gerų specialistų, aukštas atlygis nebėra vienintelis motyvuojantis veiksnys. Tarp populiariausių darbuotojų motyvavimo ar pritraukimo priemonių žmoniškųjų išteklių specialistai įvardija ir galimybę lanksčiai derinti darbo grafiką bei darbo vietą, papildomus laisvadienius, sveikatos draudimą bei, žinoma, tarnybinius automobilius.

„Automobilis, sakyčiau, veikia kaip darbuotojo pritraukimo priemonė į naują, ypač - į aukštesnę, pavyzdžiui, vadovo poziciją, ir ypač, jei jis kitoje įmonėje ėjo vadovo pareigas ir turėjo tarnybinių automobilių. Paprastai automobiliai nėra dalinami, organizacijose yra aiškiai apibrėžtos pozicijos, kurioms priklauso automobiliai. Pavyzdžiui - vadovybei, ir tai įeina į bendrą naudų paketą, kurį jie gauna eidami dirbti“, - paaiškina vadovų ir nepriklausomų valdybos narių paieškos įmonės „Master Class Lietuva“ vadovė Laura Duksaitė Iškauskienė.

Dažniausiai bendrovės važinėjimui darbo reikalais perka racionaliai įkainotus ekonominės, aukštesnio rango specialistams - ir vidutinės klasės automobilius, neretai - vienodus. Dideli pirkimai leidžia sutaupyti pinigų. Vis dėlto toli gražu ne visi darbuotojai įmonėse užima vienodo lygio pareigas, skiriasi jų atsakomybė, jie gauna skirtingą darbo užmokestį, tad ir mašinos būna skirtingos. Vadybininkai važinėja paprastesniais, vadovai - geresniais automobiliais. Tačiau „premium“ segmento modelių išvysime retokai.

Automobilio klasė priklauso nuo įmonės politikos

Automobilių rinkos ekspertas Vitoldas Milius pažymi, kad įmonės, rinkdamosi automobilius, neretai laikosi skirtingos politikos. Vienos galbūt yra konservatyvesnės, kuklesnės ir nenori išsišokti, kitos atvirksčiai, stengiasi parodyti, kad gerai gyvena, moka uždirbti pinigus.

„Tik šiuo atveju lazda gali perlinkti į prabangos pusę. Aišku, viskas priklauso nuo įmonės strategijos ir mąstymo: vieni uždeda kainų rėžius, apriboja markes, kiti leidžia darbuotojams

„Premium“ klasės automobilis įmonėje: motyvacija darbuotojams ar perteklinis pasipuikavimas?

dubliuoti mokestį už automobilį: skiria „x“ sumą per mėnesį, o jei nori kažko geresnio, prašom, tik teks skirtumą iš savos kišenės pasidengti“, – verslo automobilių politiką apžvelgia V. Milius.

Jis prisimena „Škoda“ pardavėjų pavyzdį, kai pas juos užsukęs klientas pasirinko geriausios komplektacijos „Superb“ modelį su galingiausiu varikliu, visa įmanoma įranga ir vis vien klausinėjo, ar galima dar kokių priedų prisidėti. Kai pardavėjai nusistebėjo, kodėl už turimą biudžetą klientas neperka „Mercedes-Benz“, nes tikrai galėtų, šis atsiduso, kad negali: įmonės politika tokia, reikia „kuklios“ „Škodos“.

Yra ir kitokių pavyzdžių: brangesnes mašinas savo darbuotojams perkančios įmonės nori parodyti, kad juos išties vertina. 2017-aisiais Lietuvos verslą nustebino prekybos tinklas „Lidl“, parduotuvių vadovus pasodinęs į „Audi“ markės automobilius. „Lidl“ ir toliau eina tuo pačiu keliu, „rekvizitai.lt“ portale galima pamatyti, kad dabar didžiąją dalį įmonės parko sudaro BMW automobiliai. Daugiausia 1-osios, 2-osios ar 3-iosios serijos, bet yra ir X4, X5 modelių.

„Tai priklauso nuo organizacijos vidinių susitarimų. Mes gana retai matome, kad vadovai pasakytų savo pageidavimą automobilio klasei ar markei. Norimo automobilio prašymas mūsų rinkoje yra suprantamas kaip gana prasto tono ženklas“, – tai, kad dažniausiai vadovai sutinka su organizacijų pasiūlytais automobiliais, paaiškina L. Duksaitė Iškauskienė.

Ar „premium“ automobiliai iš tiesų tokie brangūs?

Įmonės nuo prabangių automobilių neretai atbaido įsivaizdavimas, kad jie yra brangūs, tad gali gerokai kirsti per biudžetą. Dėl to atsakingesnes pareigas einantiems darbuotojams tenka važinėti tais pačiais, tiesiog geresnės komplektacijos ekonominės ar vidutinės klasės modeliais. Kiek iš tiesų „premium“ klasės automobiliai yra brangesni už vidutinės klasės modelius?

Daugumą populiarių „Škoda Octavia“ ar „Toyota Corolla“ modelių galima nupirkti už maždaug 32 tūkst. eurų. Perkant tokius automobilius su 6 tūkst. eurų pradiniu įnašu 5 metų laikotarpiui, skaičiuojant 32 proc. likutinę vertę, mokant 2,29 proc. palūkanų normą ir 3 mėnesių EURIBOR, mėnesio įmoka siekia 355,65 euro.

Įsigyjant aukštesnės klasės, pavyzdžiui, „Škoda Superb“, „Toyota Camry“ ar RAV4, „Volkswagen Passat“, „Tiguan“, „Kia Sportage“ ar kitus šios klasės modelius už 40 tūkst. eurų, pagal tą patį skaičiavimą mėnesio įmoka sieks 473,55 euro.

„Premium“ klasės automobilis įmonėje: motyvacija darbuotojams ar perteklinis pasipuikavimas?

C klasės „Mercedes-Benz“ su papildoma įranga galima nusipirkti už 50 tūkst. eurų: šis „premium“ klasės modelis kainuos 620,92 euro per mėnesį. 62 tūkst. kainuojantis „Mercedes-Benz“ E klasės modelis pagal šiuos skaičiavimus atsieis 797,77 euro per mėnesį.

Taigi kainos skirtumas perkant gerą „Škoda Superb“ ir C klasės „Mercedes-Benz“ gali būti mažesnis nei 150 eurų per mėnesį. Imant didelį verslo klasės „Mercedes-Benz E“ sedaną, skirtumas bus tik apie 200 eurų per mėnesį.

Nuo automobilio gali priklausyti tiek įvaizdis, tiek motyvacija

Skirtingi tyrimai rodo, kad atlygio pakėlimas vadovo motyvacinį efektą išlaiko 1–3 mėnesius. O automobilis džugins bent 1–2 metus, iki gatvėse atsiras naujesnių modelių.

Aukštos klasės tarnybiniai automobiliai išsiskiria ir papildomais privalumais: „premium“ segmento modeliais lengviau pritraukti gerų specialistų, o vėliau juos papildomai motyvuoti, nes kitose įmonėse vadovaujantys darbuotojai nebenorės nuleisti komforto kartelės ir vairuoti ekonominės klasės modelių.

Jeigu įmonėje dirba 10 vadovų, tai jų visų motyvacija „premium“ klasės automobiliu per mėnesį atsieis maždaug 2 tūkst. eurų brangiau, lyginant su vidutinės klasės modeliais.

„Automobilis yra ne tik darbo įrankis, bet ir žmogaus įvaizdžio dalis: juk svarbu, su kuo jis atvažiuoja į susitikimą. Aišku, didelis prabangus SUV tikrai gali pasirodyti kaip perteklinis automobilis, tačiau C, E klasės „Mercedes-Benz“, analogiški „premium“ segmento sedanai Vakarų Europoje yra priimtini verslo klasės automobiliai. Su jais važinėja ne tik vadovai, bet ir didesnių įmonių vadybininkai“, – išvalgomis dalijasi V. Milius.

